

Příloha 2 – Sledování matematické gramotnosti žáků v minulosti

Matematická gramotnost byla v rámci tematických zpráv ČŠI sledována ve školních letech 2009/2010, 2012/2013 a 2015/2016, tj. v tříletých cyklech.

Tematická zpráva pro školní rok 2009/2010³³ se věnovala sledování široké škály dílčích aspektů problematiky – zapracování rozvoje matematické gramotnosti do školních vzdělávacích programů (ŠVP), výsledkům ve vzdělávání, organizaci, formám a metodám výuky, využití materiálního vybavení a ICT, inovačním aktivitám škol, podpoře žáků se SVP a práci s talenty a budování strategických partnerství. Hlavní závěry v tomto ohledu zdůraznily absenci národní strategie rozvoje matematické gramotnosti a poukázaly na potřebu její větší podpory ze strany vzdělávacího systému a společnosti.

Tematická zpráva pro školní rok 2012/2013³⁴ položila vyšší důraz na vlastní pedagogický proces – na výsledky ve vzdělávání, organizaci, formy a metody výuky, na podporu žáků se SVP a práci s talenty. Hlavní poznatky této tematické zprávy poukázaly na význam kvality pedagogického procesu (např. systematické procvičování, cílená a propracovaná diferenciac, práce s žáky se SVP) pro rozvoj matematické gramotnosti. Rozšířeno bylo rovněž využití různých nástrojů hodnocení žáků v matematické gramotnosti.

Tematická zpráva pro školní rok 2015/2016³⁵ byla založena na nově formulované definici matematické gramotnosti. Hodnocení se zaměřilo na řadu oblastí rozvoje matematické gramotnosti, jako jsou podmínky rozvoje matematické gramotnosti (např. profilace školy k matematické gramotnosti, materiální vybavenost školy, personální podmínky a pedagogický růst vyučujících matematiky a další), organizace, formy a metody rozvoje matematické gramotnosti, sledování úspěšnosti a výsledků žáků v oblasti matematické gramotnosti a vztah žáků k matematické gramotnosti. Hlavní poznatky tematické zprávy poukázaly především na příležitosti zlepšení v oblastech souvisejících s málo pozitivním vztahem žáků k matematice, respektive s rozšířením využití nových prvků pedagogického procesu.

Výsledky žáků v matematické gramotnosti (matematice) byly ověřovány rovněž v rámci národních zjišťování ČŠI v oblasti gramotností. Ve školním roce 2012/2013 byla matematika zařazena mezi hodnocené předměty ve druhé celoplošné generální zkoušce ověřování výsledků žáků v počátečním vzdělávání, a to na úrovni žáků 5. a 9. ročníku základní školy³⁶. Průměrná úspěšnost žáků ve společné části testů z matematiky (53 % pro žáky 5. ročníku a 54 % pro žáky 9. ročníku) byla nižší než v případě dalších testovaných předmětů.

Výsledky žáků v matematické gramotnosti byly dále ověřovány v rámci výběrového zjišťování výsledků žáků 6. ročníku základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií a 1. ročníku vybraných oborů středních škol ve školním roce 2015/2016³⁷. I v tomto případě dosáhli žáci základních a středních škol nižší průměrné úspěšnosti, než byla očekávaná úroveň úspěšnosti (51 % pro žáky základních škol a pouze 32 % pro žáky středních škol).

³³ ČŠI (2011). *Podpora rozvoje matematické gramotnosti v předškolním a základním vzdělávání. Tematická zpráva*. Praha: Česká školní inspekce.

³⁴ ČŠI (2013). *Podpora rozvoje matematické, finanční a čtenářské gramotnosti. Tematická zpráva*. Praha: Česká školní inspekce.

³⁵ ČŠI (2016). *Rozvoj čtenářské, matematické a sociální gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2015/2016. Tematická zpráva*. Praha: Česká školní inspekce.

³⁶ ČŠI (2013). *Závěrečná zpráva o přípravě, průběhu a výsledcích druhé celoplošné generální zkoušky ověřování výsledků žáků v počátečním vzdělávání (ve školním roce 2012/2013 pilotovaném na úrovni 5. a 9. ročníků základních škol)*. Praha: Česká školní inspekce.

³⁷ ČŠI (2016). *Rozvoj čtenářské, matematické a sociální gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2015/2016. Tematická zpráva*. Praha: Česká školní inspekce.